

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ
за СИК при гласуване само с хартиени бюлетини,
приети с Решение № 4623-НС от 23 март 2026 г. на ЦИК

ТРЕТА ЧАСТ

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ЗАКРИВАНЕ НА ИЗБОРНИЯ ДЕН

Съдържание:	стр.
I. УСТАНОВЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО И ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА НА СИК	2
1. Действия на СИК преди отваряне на избирателната кутия	2
2. Действия на СИК по отваряне на избирателната кутия, преброяване на бюлетините (гласовете) и попълване на част II от черновата на протокола ..	3
3. Съставяне на протокола на СИК и пренасяне на данните от черновата	6
4. Копиране на протокола на СИК	7
II. ДЕЙСТВИЯ НА СИК СЛЕД ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА	7
1. Опаковане на бюлетините и другите изборни книжа	7
2. Транспортиране на изборните книжа и материали след обявяване на резултатите от гласуването в секцията	10

I. УСТАНОВЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО И ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА НА СИК

1. Действия на СИК преди отваряне на избирателната кутия

Осигуряване на видеонаблюдението и видеозаснемането при преброяването на гласовете и съставянето на протокола.

След обявяване края на изборния ден, за осигуряване на видеонаблюдението и видеозаснемането при преброяването на гласовете и съставянето на протокола, СИК извършва следните действия:

- Член на СИК включва устройството за видеонаблюдение, след което сканира QR кода от предоставените инструкции
- Устройството за видеонаблюдение със стойката се поставя върху масата, на която ще се извършва преброяването на бюлетините по начин, който осигурява видимост към мястото, върху което се преброяват бюлетините и всички действия на СИК. За да се уверите, че устройството е поставено правилно, погледнете екрана
- Член на СИК постоянно следи за правилната работа на устройството и за осигуряване на ясна видимост към бюлетините с отбелязания вот
- В случай на прекъсване на излъчването, сканирайте отново QR кода
- Устройството за видеонаблюдение се изключва след подписване на протокола на СИК от всички членове на СИК, обявяване на резултатите от гласуването и опаковането на книгата и материалите

Попълване на част I от черновата на протокола на СИК и преброяване на хартиените бюлетини извън избирателната кутия.

- В черновата се попълват данните от първа страница на протокола до буква „А“
- В буква „А“ на черновата се вписва числото по т. 3 от протокола за предаване и приемане на изборни книжа и материали (Приложение № 67-НС или Приложение № 68- НС за подвижна СИК)
- В буква „Б“ на черновата се вписва числото по т. 4 от протокола за предаване и приемане на избирателния списък (Приложение № 63-НС). За подвижната СИК се вписва числото от Приложение № 65-НС, а за СИК в специализирана институция се вписва числото по т. 3 от Приложение № 64-НС
- Преброяват се избирателите, които СИК е вписала в допълнителната страница (под чертата) на избирателния списък в изборния ден, и броят им се вписва в т. 1 на черновата

- Преброяват се положените подписи в избирателния списък, включително положените подписи в допълнителната страница (под чертата), и броят им се вписва в т. 2 на черновата
- Преброяват се неизползваните хартиени бюлетини и броят им се вписва в т. 3 на черновата (за по-лесно броят на неизползваните кочани с бюлетини се умножава по 100 и към полученото число се прибавя броя на неизползваните бюлетини от започнатия кочан с бюлетини)
- Преброяват се останалите хартиени бюлетини извън избирателната кутия и броят им се вписва в т. 4 на черновата (това са използваните бюлетини за образец, увредените механично при откъсване от кочана, сгрешените, когато избирателят е сбъркал при гласуването, обявените от СИК за недействителни при заснет вот, при показан вот и при несъществуващ номер на бюлетината)
- Бюлетините извън избирателната кутия по т. 3 и т. 4 на черновата се опаковат в общ пакет с надпис „Бюлетини извън избирателната кутия“
- Запечатаният пакет с бюлетините извън избирателната кутия се подписва от всички членове на СИК и се подпечатва
- На масата остават само избирателната кутия, черновата от протокола, бланките-чернови за преброяване на предпоченциите**

2. Действия на СИК по отваряне на избирателната кутия, преброяване на бюлетините (гласовете) и попълване на част II от черновата на протокола

Само СИК е компетентна да установи кой глас е действителен или не, като присъстващите лица не могат да се намесват в работата на СИК при установяване на резултата от гласуването.

Действията на СИК са следните:

- СИК отваря избирателната кутия. Бюлетините се изваждат една по една от определения от СИК член на комисията и се поставят с лицевата страна надолу. Когато е включена втора избирателна кутия, тя се отваря и бюлетините се изваждат и преброяват заедно с бюлетините от първата.
- Преброяват се бюлетините и броят им се вписва в т. 5 на черновата
- Проверява се контролата: **Сумата от числата по т. 3, т. 4 и т. 5 трябва да е равна на числото по буква А на черновата**
- Определеният член на СИК показва всяка бюлетина така, че да се вижда отбелязаният вот, включително и от камерата за видеонаблюдение и едновременно обявява високо и ясно номера на кандидатската листа, съответно гласът “Не подкрепям никого”. Бюлетините се подреждат,

като за всяка кандидатска листа се прави отделна купчинка. Правят се още две купчинки – една с гласовете “Не подкрепям никого” и една от недействителните гласове. В случай на недействителна бюлетина, тя се показва и се обявява причината за недействителност

Недействителни са гласовете (бюлетините), когато:

- ✓ Бюлетината не е по установен образец
- ✓ На гърба на бюлетината няма два печата на СИК
- ✓ Вотът на избирателя е отбелязан със знак, различен от „X“ или „V“
- ✓ Върху квадратче или кръгче в бюлетината знакът „X“ или „V“ не е отбелязан с химикалка, пишеща със син цвят
- ✓ Върху бюлетината има отбелязване в повече от едно квадратче (на партия, коалиция, независим кандидат или в квадратчето “Не подкрепям никого”)
- ✓ Знакът „X“ или „V“ засяга повече от едно квадратче за гласуване, така че не може да се определи еднозначно вотът на избирателя
- ✓ Върху бюлетината има вписани символи, като букви, цифри и други знаци
- ✓ В бюлетината няма отбелязан вот на избирателя (празна бюлетина)

При спор относно действителността или недействителността на някой глас СИК приема писмено решение с поименно гласуване, като случаят се описва в протокол. Протоколът се прилага към протокола на СИК, като на гърба на бюлетината се отбелязва номерът на решението, основанието за недействителност и се подписва от председателя и секретаря.

- Преброяват се недействителните гласове от бюлетините и броят им се вписва в т. 6 на черновата
- Преброяват се бюлетините от купчинката с гласове “Не подкрепям никого” и полученото число се вписва в точка 7 на черновата
- Бюлетините от всяка купчинка за кандидатска листа се броят поотделно. Получените числа се вписват в т. 8 на черновата – срещу наименованието на съответната партия, коалиция или името на независимия кандидат. Когато за кандидатска листа няма нито един действителен глас се записва словом и цифром „нула“ „0“
- Сумират се гласовете по т. 8 на черновата и сумата се вписва в т. 9 на черновата
- Проверяват се две контроли: **Числото по т. 9 трябва да е равно на сумата от числата по т. 8. Сумата от числата по т. 6, т. 7 и т. 9 трябва да е равна на числото по т. 5**
- Купчинките с бюлетини “Не подкрепям никого” и бюлетини с недействителни гласове се отделят настрани

Следва преброяване на предпочитанията (преференциите).

Важно е да се знае, че в действителна бюлетина, в която има отбелязване в повече от едно кръгче със знак „X“ или „V“ с химикалка, пишеща със син цвят, се приема че няма предпочитание. Тази бюлетина се отчита като „без предпочитания“.

Действията на СИК са следните:

- Предпочитанията (преференциите) се преброяват и отбелязват върху бланка-чернова (Приложение 2 към методическите указания), която се попълва поотделно за всяка партия и коалиция
- Преброяването на предпочитанията (преференциите) се извършва последователно по листи на партии и коалиции и по реда на отпечатването им в бюлетината. Член на СИК, определен с нейно решение, взема бюлетина от купчинката с действителни гласове за съответната партия или коалиция, показва я на камерата и обявява:
 - а) поредният номер на кандидата, за когото е отбелязано предпочитание (преференция), или
 - б) че няма отбелязано предпочитание (преференция), или
 - в) че е отбелязано предпочитание (преференция) в повече от едно кръгче.
 След това подава бюлетината на друг член на СИК за проверка и поставяне в съответната купчинка
- Броят на предпочитанията (преференциите) се отразява едновременно и независимо един от друг от двама членове на СИК (предложени в състава на комисията от различни партии и коалиции), определени с решение на комисията
- При наличието на предпочитание (преференция) членът на СИК, който държи бюлетината, оповестява на глас за кой кандидат е предпочитанието. Членовете на СИК, които записват предпочитанията (преференциите) върху бланката-чернова, ги отразяват, като ограждат (зачертават) първото число на първия ред, започвайки от № 1 на първия ред и продължават във възходящ ред, без да изпускат числа до изчерпване на предпочитанията (преференциите) за този кандидат. Последното оградено (зачертано) число показва броя на получените предпочитания (преференции) за съответния кандидат
- Горното число се вписва с цифри в т. 10 на черновата в правоъгълника под номера на кандидата от листата на съответната партия/коалиция. Ако броят на преференциите за даден кандидат е нула, в съответния правоъгълник се вписва хоризонтална черта
- Броят на бюлетините без предпочитание (преференция) се установява, като от броя на действителните гласове, подадени за листата на партията/коалицията, вписани в т. 8 на черновата, се изважда сумата на всички подадени предпочитания (преференции) за всички кандидати на тази партия/коалиция. Полученото число се вписва в т. 10 на черновата в

правоъгълника след надписа „Брой гласове (бюлетини) без отбелязани преференции“

- Проверява се контролата: **За всяка партия и коалиция числото по т. 8 трябва да е равно на сумата от всички числа по т. 10 за съответната партия/коалиция**

Заклучителни вписвания в черновата на протокола и проверка СИК извършва следните действия:

- В буква „В“ на черновата се описва дали е имало спорове по действителността на гласовете и какви решения са взети по тях

- Отбелязва се какви жалби или заявления са постъпвали до СИК и какви решения е взела СИК по тях. Описват се и се прилагат към протокола всички жалби и констативни протоколи, като се отбелязва техният брой

- Описва се каква е била обстановката при произвеждането на изборите.

- Всички членове на СИК подписват черновата на протокола, като се отбелязва в колко часа е приключило попълването ѝ

- След попълване на данните в черновата на протокола и преди пренасянето им в протокола се извършва повторна проверка дали са изпълнени вписаните в него контроли. За проверка на контролите се използва електронен протокол, публикуван на интернет страницата на ЦИК в рубриката „Електронен протокол на СИК“

- След като се попълни черновата на протокола и се установи, че контролите в протокола са удовлетворени, **черновата се ксерокопира** и се преминава към пренасяне на данните върху секционния протокол

3. Съставяне на протокола на СИК и пренасяне на данните от черновата

В долния десен ъгъл на всяка страница на протокола е отпечатан уникален фабричен номер и има черни правоъгълници (маркери). Около фабричните номера и черните правоъгълници (маркери) не се пише и не се поставят печати.

Върху протокола не се драска, не се използва за подложка при попълване на черновата, защото е на химизирана хартия, която оставя следи.

СИК извършва следните действия:

- СИК разполага само с един секционен протокол, в който не бива да се допускат грешки при попълването му. При сгрешен протокол СИК уведомява РИК. РИК с решение определя начина на връщане на сгрешения протокол и предаване на новия протокол.

Ако е получен нов протокол на СИК и е върнат сгрешеният, това обстоятелство задължително се описва

- Данните от черновата се пренасят внимателно в протокола на СИК
- Всички членове на СИК задължително проверяват дали протоколът е коректно попълнен, след което **протоколът се подписва от всички членове на СИК**, като се отбелязва в колко часа е приключило попълването му
- След подписването на протокола **председателят на СИК обявява резултатите от гласуването**

4. Копиране на протокола на СИК

Копирането се извършва в изборното помещение след попълване на всички данни в протокола и подписването му от всички членове на СИК.

Право да получат заверено копие от протокола при поискване имат кандидатите, членовете на СИК, представителите на партии, коалиции и инициативни комитети – по един от партия, коалиция и инициативен комитет, застъпниците – по един за всяка кандидатска листа, наблюдателите – по един за всяка организация, регистрирана като наблюдател на изборите.

Председателят, зам.-председателят и секретарят на СИК подписват копие на протокола на всяка страница (лист) и полагат печата на комисията.

Имената, качеството и другите данни за лицата, получили копие от протокола, се вписват в списъка – Приложение № 74-НС. Списъкът се подписва от председателя и секретаря на СИК.

СИК поставя на видно място пред сградата, в която се помещава, копие от подписания протокол, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, зам.-председателя и секретаря.

II. ДЕЙСТВИЯ НА СИК СЛЕД ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА

1. Опаковане на бюлетините и другите изборни книжа

Всяка СИК разполага със следните пликове и чували:

- ✓ Плик с надпис „Плик № 1-НС – Списъци на СИК № ...“
- ✓ Плик с надпис „Плик № 2-НС – Протоколи на СИК № ...“
- ✓ Плик с надпис „Плик № 3-НС - Книжа на СИК № ...“
- ✓ Бял чувал
- ✓ Черен чувал

Действия по опаковането:

- Пликове № 1, № 2 и № 3 се подписват и подпечатват с печата на СИК/ПСИК от членовете на СИК/ПСИК преди поставянето в тях на книжата. Върху пликовете се изписва пълният 9-цифрен номер на секцията
- В плик с надпис „Плик № 1-НС – Списъци на СИК № ...“ се поставя: Избирателният списък (Приложение № 8-НС, съответно Приложение № 9-НС за ПСИК, Приложение № 10-НС за СИК в лечебни заведения и

специализирани институции, Приложение № 11-НС за СИК в места за лишаване от свобода и за задържане и Приложение № 12-НС за СИК на плавателни съдове)

Декларациите и удостоверенията, приложени към изборителния списък

Списъкът на заличените лица (Приложение № 15-НС)

Списъкът за допълнително вписване на придружителите (Приложение № 73-НС)

В плик с надпис „Плик № 2-НС – Протоколи на СИК № ...“ се поставя:

Попълненият и подписан протокол на СИК с резултатите от гласуването (Приложение № 75-НС-х)

Протоколът за предаване и приемане на изборни книжа и материали (Приложение № 67-НС, съответно Приложение № 68-НС за ПСИК)

Протоколът за предаване на сгрешен формуляр и приемане на нов формуляр на протокол на СИК (Приложение № 81-НС) (само ако е съставен такъв при сгрешен протокол)

Протокол/и с решението на СИК при оспорване действителността или недействителността на някой глас (само ако е съставен такъв)

Особеното мнение на член на СИК, който не е съгласен с отразените в протокола резултати от гласуването (само ако има особено мнение)

Ксерокопие на черновата на протокола на СИК

Първите два екземпляра от описа Приложение 3 към методическите указания, а **третият екземпляр се поставя в белия чувал**

В плик с надпис „Плик № 3-НС - Книжа на СИК № ...“ се поставя:
Черновата на протокола на СИК

Бланките-чернови за отразяване на предпочитанията (преференциите)

Протоколът за предаване и приемане на изборителния списък (Приложение № 63-НС, съответно Приложение № 65-НС за ПСИК, Приложение № 64-НС за СИК в лечебни заведения, специализирани институции, места за лишаване от свобода и за задържане)

Списъкът на лицата, получили копие от протокола на СИК (Приложение № 74-НС)

- Постъпилите жалби и сигнали и протоколите с решенията по тях (само ако има такива)
- Други протоколи на СИК, извън поставените в Плик № 2-НС (само ако има такива)
- Неизползвани образци на декларации (Приложение № 22-НС)
- Печатът на СИК (поставя се след като се подпечатат всички хартиени ленти, необходими за опаковането)
- Пликове № 1-НС, Плик № 2-НС и Плик №3-НС се запечатват**

В БЕЛИЯ ЧУВАЛ се поставят изброените по-долу изборни книжа, които се опаковат поотделно и се запечатват с хартиена лента, която се подпечатва с печата на СИК и се подписва от всички членове на комисията:

- Пакет с надпис „Бюлетини извън избирателната кутия“
- Пакет с надпис „Бюлетини, намерени в избирателната кутия“
- Пакет с надпис „Кочани от бюлетините“, с които е гласувано
- Опаковани в плик отрязъци с номерата на бюлетините
- Протоколът за маркиране на печата на СИК (Приложение № 72-НС)
- Третият екземпляр на съставения от СИК опис – Приложение 3 към методическите указания
- Белият чувал с книгата се завързва. Около възела на белия чувал се залепва хартиена лента с изписани върху нея пълният 9-цифрен номер на секцията и собствено и фамилно име на всички членове на СИК. Хартиената лента се подпечатва с печата на СИК и подписва от всички членове на СИК. При залепването на хартиената лента **да не се използва тиксо**. Върху белия чувал се залепва хартиен етикет с надпис: „Избори за народни представители на 19 април 2026 г.“, и пълният 9-цифрен номер на секцията. При невъзможност да бъде залепен хартиен етикет, надписът може да бъде изписан и с маркер върху белия чувал
- Под хартиената лента на белия чувал се поставя и затяга до края пломба за сигурност с номер, вписан в т. 13 на протокола за предаване и приемане на изборните книжа и материали (Приложение № 67-НС), съответно в т. 11 (за приложения № 68-НС и № 70-НС)**
- В ЧЕРНИЯ ЧУВАЛ се поставя:**
- Кутия за отрязъците с номерата на бюлетините

- Неизползвани хартиени ленти
- Химикалки, маркери, линейки, лепило
- Други помощни и технически материали
- След приключване на действията по-горе, председателят на СИК изключва устройството за видеонаблюдение, след което устройството за видеонаблюдение, заедно със стойката, зарядното устройство и инструкцията с QR кода се опакова в пакет, върху който се поставя надпис „Устройство за видеонаблюдение на СИК № ...“. Пакетът се подписва от членовете на СИК и се подпечатва с печата на СИК

2. Транспортиране на изборните книжа и материали след обявяване на резултатите от гласуването в секцията

Книжата и материалите се транспортират от секцията (изборното помещение) до РИК и общината със специално организиран транспорт. Транспортното средство се осигурява от кмета на общината. Няколко съседни СИК могат да бъдат обслужени от едно транспортно средство.

Действия на СИК:

- Председателят, зам.-председателят и секретарят, а при отсъствие на някой от тях член на СИК, предложени от различни партии и коалиции заминават за РИК, като носят със себе си:
 - ✓ Запечатания Плик № 1-НС
 - ✓ Запечатания Плик № 2-НС
 - ✓ Запечатания Плик № 3-НС
 - ✓ Запечатания Бял чувал
 - ✓ Пакета с надпис „Устройство за видеонаблюдение на СИК № ...“
- Черният чувал не се носи в РИК, а се предава на място в избирателната секция на общинската администрация или по ред, определен от общинската администрация

Забранява се на членовете на СИК да пренасят протоколите, бюлетините, изборните книжа и други материали на други места освен в РИК и в общината.